

Opdracht SVP 2019 – 2020 semester 1

“Let’s make gemeente Groningen better together.”

3 stromen

- Sustainability and health in neighbourhoods (SDS IFM, plm. 30 students)
- Duurzaamheid en gezondheid in de wijk (SDS VT, plm. 40 studenten)
- Duurzaamheid en gastvrijheid in de wijk (SIH, plm. 100 studenten)

Opdrachtgever: Burgerinitiatieven Gemeente Groningen (BIGG)

Contactpersonen: Marco Agema, Conny Eldering, Feikje Kenter-Terpstra

Ondersteuning: Noorden Duurzaam (Peter Bootsma), WIJS (Harald Hilbrants)

Context

Burgerinitiatieven zijn van groot belang voor individuele zorg, persoonlijke groei, sociale cohesie en **duurzame ontwikkeling** in de wijken van de gemeente Groningen. Ze voeren vaak maatschappelijke taken uit die de overheden, instellingen en marktpartijen niet willen of niet kunnen oppakken.

Burgerinitiatieven zijn divers. Het zijn korte of langlopende projecten, permanente netwerken, of bijvoorbeeld voorzieningen die vanuit een lokale en gedeelde behoefte door burgers gestart worden. De initiatieven lopen uiteen van burenhulp tot voedselbank, van schoonmaakactie tot wijkenergieplannen en van ziekenbezoek tot wijkvervoersbedrijf.

Burgerinitiatieven zijn vaak kwetsbaar. Het ontbreekt vaak aan middelen om professioneel te organiseren, het ontbreekt soms aan kennis van regelgeving, het ontbreekt geregeld aan goede contacten met andere initiatieven of overheden, de continuïteit is niet vanzelfsprekend, etc. Aan het vergaren van noodzakelijke middelen wordt vaak onevenredig veel vrijwilligerstijd besteed.

De kwetsbaarheid van vrijwilligerswerk voor algemeen belang is een structureel probleem in Nederland. Herman Tjeenk Willink heeft dit knelpunt een prominente plaats gegeven in zijn boekje ‘Groter denken, kleiner doen’ en roept op er iets aan te doen door samen op te trekken.

De opdrachtgever BIGG

Burgerinitiatieven Gemeente Groningen (BIGG) wil een platform zijn voor burgerinitiatieven in de Gemeente Groningen en is ontstaan uit drie burgerinitiatieven (Planet 3PO, De Krachtcentrale Hoogkerk, Mijn Gereedschapskist). Het doel van BIGG is een krachtenbundeling richting politiek en kennisdeling, zodat de burgerinitiatieven meer ruimte krijgen en het wiel niet telkens opnieuw hoeft te worden uitgevonden.

Burgerinitiatieven kunnen zich kosteloos aansluiten en de organisatie is democratisch. Zo worden sociale contacten en kennisdeling bevorderd, de onderlinge samenwerking vereenvoudigd en versterkt. Bij de gemeente en andere belanghebbenden in de gemeente kan BIGG opkomen voor de achterban en de burgerinitiatieven representeren in de media. Kortom: een brancheorganisatie van burgerinitiatieven dus, een contactorgaan, spreekbuis en initiatiefpunt.

Wat speelt er?

BIGG wil graag weten welke burgerinitiatieven er al zoal zijn in de verschillende delen van de gemeente Groningen en wat BIGG kan betekenen voor deze initiatieven. Hoe kan BIGG een geschikt platform zijn voor de burgerinitiatieven in elk stadsonderdeel, of: hoe kunnen concrete duurzame burgerinitiatieven beter worden gefaciliteerd? Daarnaast is het de bedoeling dat er ook direct toegevoegde waarde wordt gecreëerd voor specifieke burgerinitiatieven.

De opdracht

Geef door middel van een strategisch veranderplan (SVP) advies aan BIGG over duurzame, bestaande burgerinitiatieven in een toegewezen onderdeel van de gemeente Groningen (dorp/buurt/wijk). (Wat vragen de omgeving, externe ontwikkelingen en de initiatieven in jouw onderdeel van BIGG? Wat betekent dat voor de organisatie van BIGG?)

Werk dit strategische advies aan BIGG uit voor één concreet burgerinitiatief binnen je dorp/wijk/buurt, zodat er toegevoegde waarde ontstaat op het gebied van mens/organisatie/ruimte/infrastructuur.

Het individueel geschreven SVP is gebaseerd op onderzoek en beschrijft een strategische verandering. Voor zowel studenten en coaches is het een aandachtspunt om van meet af aan te letten op strategische en veranderaspecten, dus ook al in de onderzoeksopzet (OOP).

Speel in op:

- **HIB:** de faciliterende (hospitality-)processen en het netwerk (stakeholders), met een focus op een **gastvrije en duurzame leefomgeving en de implementatie** daarvan.
- **FIB:** de faciliterende processen (inclusief het bieden van ruimte) en het netwerk (stakeholders), met een focus op een **duurzame en gezonde leefomgeving (ruimte, huisvesting, infrastructuur) en de implementatie** daarvan. (Denk bijvoorbeeld aan veiligheid of inkoop of aanpassing van de omgeving of energie of informatievoorziening etc.)

De opdrachtgever hecht hierbij sterk aan het volgende:

Stel tijdens je vooronderzoek een beknopt overzicht samen van burgerinitiatieven in het toegewezen deel van de gemeente Groningen. Daarbij gaat het om basisvragen: wie doet wat, waarom en hoe? De gegevens worden door BIGG verwerkt in een online overzicht, zodat de burgerinitiatieven van Groningen gezamenlijk zichtbaar kunnen maken met hoeveel ze zijn. (Deze inventarisatie dient ook de onderlinge communicatie en kennisdeling, en maakt een verzendlijst van BIGG mogelijk.)

Stel verder een overzicht op van de kwesties waar burgerinitiatieven naar eigen zeggen tegenaan lopen, bijvoorbeeld gebrek aan kennis, geld of samenwerking. Met deze gegevens kan BIGG een agenda samenstellen van topkwesties die gemeentebreed als eerste aangepakt moeten worden. Lever je inventarisaties rechtstreeks aan bij BIGG (zie de stappen verderop) en voeg ze als bijlage toe aan je SVP.

Door je vraagstuk te koppelen aan één van de Sustainable Development Goals (SDG's) of Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (<https://www.sdg nederland.nl/sdgs/>) kom je mogelijk in aanmerking voor een Green Ambassador certificaat van de Hanzehogeschool.

Resultaten

- initiatievenoverzicht + probleeminventarisatie
- onderzoeksopzet
- SVP (met o.a. probleemanalyse, oplossingsmogelijkheden, business case en implementatieplan)
- eindpresentatie (voor de opdrachtgever)

Stappen

- Bepaal een definitie van het begrip burgerinitiatief.
- Ga op zoek naar burgerinitiatieven in jouw gebied.
- Breng de initiatieven in kaart door in elk geval met ze in gesprek te gaan. (Wat doen ze en waarom? Waar lopen ze tegenaan? Willen ze hulp? Wat hebben ze nodig? Hoe kunnen jij en BIGG helpen? Zien ze voordeel in het samenwerken met andere initiatieven?)
- Lever je inventarisaties aan bij BIGG via bigg@noordenduurzaam.nl.
- Analyseer de omgeving, externe ontwikkelingen en behoeften/uitdagingen van de initiatieven in jouw gebied diepgaander.
- Bepaal een strategie voor (de organisatie van) BIGG om daarop in te spelen.
- Selecteer beargumenteerd één van de burgerinitiatieven om verder mee te werken.
- Bedenk verschillende oplossingsmogelijkheden voor de problemen en weeg deze af door een heldere business case op te stellen.
- Formuleer een helder advies, waarbij ook het te volgen implementatietraject wordt meegenomen.
- Presenteer je advies inclusief implementatieplan aan de opdrachtgever.
- Zie verder de planning en deadlines

De COL-groepen/studenten zijn in gelijke aantallen verdeeld over wijken en buurten binnen de 7 gebieden van de gemeente Groningen, zie <https://gemeente.groningen.nl/wijken-dorpen-wijkwethouders-en-gebiedsteams> en de lijst op BlackBoard.

Belangrijke data

9 september: blokintro

13 september: kick-off met opdrachtgever (9.30-12.00 uur)

4 oktober: contactmoment (n.t.b., tussen 8.30 en 14.30 uur)

januari 2020: oplevering SVP én presentatie voor opdrachtgever

Achtergrondinformatie

Mijn Gereedschapskist: <http://www.handigindebuurt.nl/>

De Krachtcentrale Hoogkerk: <https://dekrachtcentralehoogkerk.nl/>

Planet 3PO: <https://www.planet3p0.nl/nieuws/>

WIJS Groningen: www.wijsgroningen.nl

Noorden Duurzaam: <https://www.noordenduurzaam.nl>